

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

FEBRUAR 2016

Povzetek dogajanj v prvih treh četrtletjih 2015

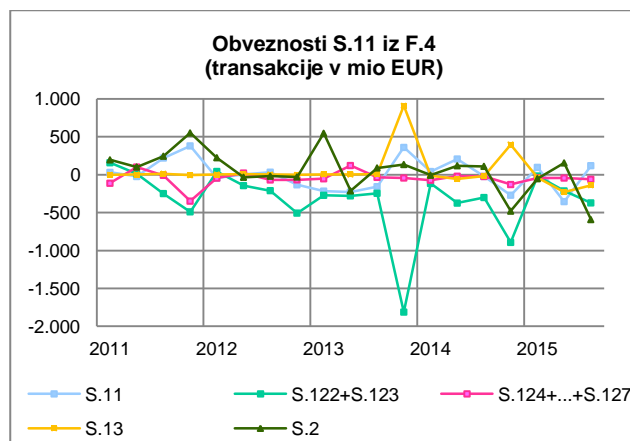
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, povečale terjatve do tujine in bank, zmanjšale pa obveznosti do bank, drugih finančnih posrednikov in države.
- **Centralna banka** je terjatve povečala do države in zmanjšala do Evrosistema ter bank, obveznosti pa zmanjšala do države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve in obveznosti do tujine in bank, zmanjšale terjatve do nefinančnih družb ter povečale obveznosti do nefinančnih družb in gospodinjstev.
- **Drugi finančni posredniki** so povečali terjatve do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb ter zmanjšali obveznosti do tujine.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali terjatve do tujine in nefinančnih družb ter zmanjšali do države in bank, obveznosti pa povečali do gospodinjstev.
- **Država** je terjatve povečala do tujine in zmanjšala do centralne banke, obveznosti pa povečala do centralne banke in tujine. Primanjkljaj je v prvih treh četrtletjih 2015 znašal 735 mio EUR oz. 2,6% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine in vlog ter terjatve iz zavarovanj in pokojninskih shem.
- **Tujina** je zmanjšala terjatve in obveznosti do centralne banke in bank, ter povečala terjatve do države, na drugi strani pa povečala obveznosti do države in nefinančnih družb.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec tretjega četrletja 2015 znašala 42,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 948 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 15,5 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (82%), od tega 44% do tujine in 43% v okviru lastnega sektorja. Komercialni krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 514 mio EUR) in zmanjšali znotraj lastnega sektorja (za 329 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,7 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%), in so se povečale za 174 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 6,1 mrd EUR, od tega 58% znotraj lastnega sektorja in 34% do tujine, ter so se zmanjšala znotraj lastnega sektorja (za 137 mio EUR) in do države (za 110 mio EUR), povečala pa do tujine (za 150 mio EUR).

Obveznosti nefinančnih družb so konec tretjega četrletja 2015 znašale 81,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšale za 1,8 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 37,1 mrd EUR in so se povečale preko transakcij za 974 mio EUR, zmanjšale pa preko vrednostnih sprememb za 1,1 mrd EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (31%), država (22%), tujina (22%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 27,6 mrd EUR, in sicer pri bankah (38%), v tujini (25%), državi (15%) in pri nefinančnih družbah (13%), ter so se zmanjšala za 1,8 mrd EUR. Nefinančne družbe so imele 15,3 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (69%), od tega 52% do

nefinančnih družb in 40% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se zmanjšali znotraj lastnega sektorja.

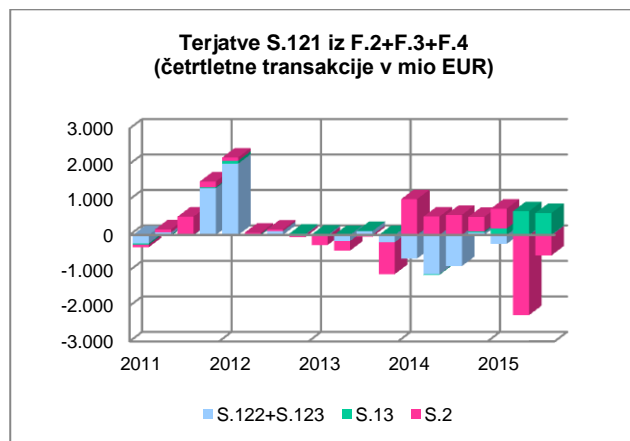

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec tretjega četrletja 2015 znašal 38,9 mrd EUR in se je zmanjšal do bank (za 1,1 mrd EUR), tujine (za 1 mrd EUR) in države (za 407 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 53% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec tretjega četrletja 2015 znašala 9,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 1 mrd EUR. Finančna sredstva so bila naložena v dolžniške vrednostne papirje (58%), vloge (29%) in posojila (8%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 1,8 mrd EUR (od tega 1,5 mrd EUR v državne vrednostne papirje) na 5,8 mrd EUR, pri čemer je bilo 70% naložb v tujih, 29% pa v državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 2,9 mrd EUR **vlog** (95% v tujini), ki so se zmanjšale za 2,5 mrd EUR (predvsem terjatve do Evrosistema). **Posojila** so znašala 748 mio EUR (predvsem bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja) in so se zmanjšala za 372 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so konec tretjega četrletja 2015 znašale 9,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšale za 1 mrd EUR. **Gotovina in vloge** so predstavljale 86% vseh obveznosti, od tega 39% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 24% do bank in 20% do države. Najbolj so se zmanjšale vloge države (za 1,3 mrd EUR).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2014 izboljšal do države ter poslabšal do tujine.

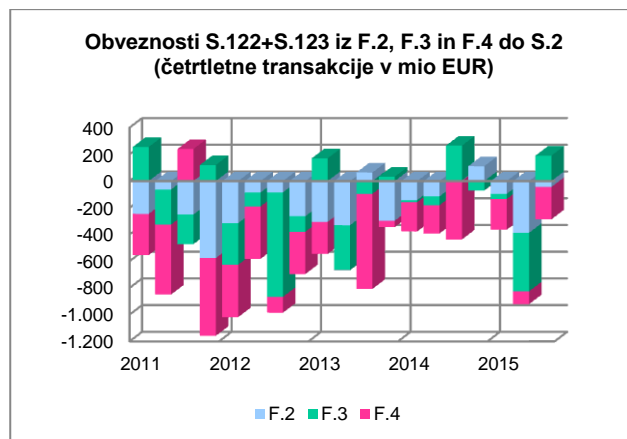
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 40,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 1,8 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 24,9 mrd EUR oz. 61% naložb², največ nefinančnim družbam (43%) in gospodinjstvom (35%), ter so se zmanjšale za 1,8 mrd EUR, najbolj do nefinančnih družb, tujine in znotraj lastnega sektorja. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 9,3 mrd EUR, od tega 68% v državne in 27% v tuje vrednostne papirje. Banke so imele 4,8 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je zmanjšalo za 154 mio EUR (predvsem v tujini).

Obveznosti bank so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 37,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšale za 1,4 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25,1 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (61%), nefinančne družbe (20%), država (7%) in tujina (5%). Povečale so se predvsem vloge nefinančnih družb (za 311 mio EUR) in gospodinjstev (za 264 mio EUR), zmanjšale pa vloge tujine (za 506 mio EUR). Banke so imele 5,8 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (59% do tujine), ki so se zmanjšale do tujine (za 536 mio EUR), bank (za 382 mio EUR) in centralne banke (za 357 mio EUR). **Kapital** bank je znašal 4,6 mrd EUR, pri čemer sta imeli največje deleže država (62%) in tujina (29%). Obveznosti iz **dolžniških**

vrednostnih papirjev so dosegle 1,2 mrd EUR in so se zmanjšale za 443 mio EUR.

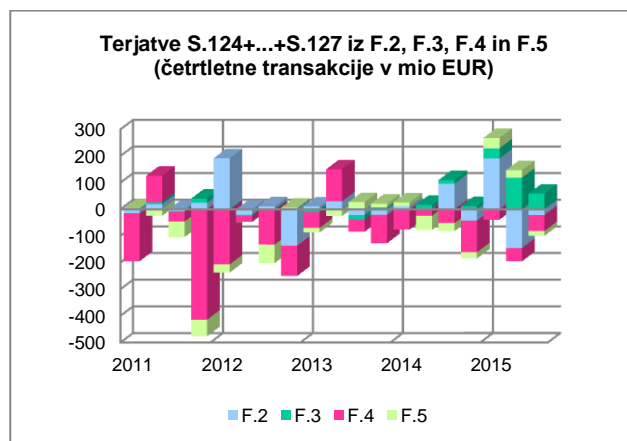
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do tujine, poslabšal pa do nefinančnih družb.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 7,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 131 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,4 mrd EUR, največ v tujino (49%) in nefinančne družbe (36%), ter so se zmanjšale za 165 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb). Dana **posojila** so dosegla 3 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (56%) in gospodinjstvom (36%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 208 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 575 mio EUR in so se povečale za 40 mio EUR, pri čemer so imeli 69% vlog v domačih bankah in 28% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 498 mio EUR, največ v tujino (81%) in so se povečale za 209 mio EUR.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 7,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšale za 360 mio EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 3,9 mrd EUR, od tega 56% do tujine in 23% do bank, ter so se zmanjšala za 445 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,7 mrd EUR in so se povečale za 166 mio EUR (preko transakcij za 575 mio EUR). Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (57%), od tega 55% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2014 (2,1 mrd EUR).

¹ V četrtrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

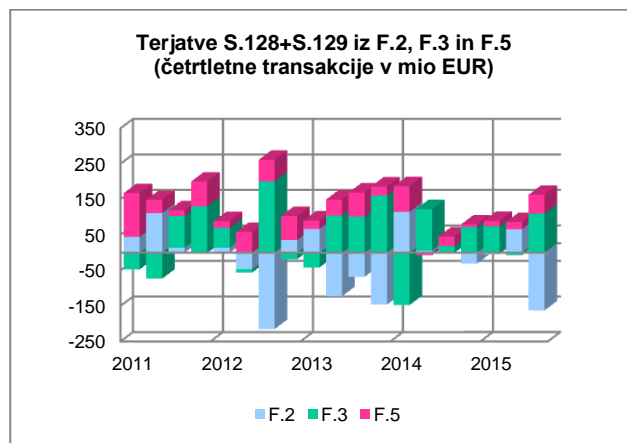
² Konec prvega polletja 2015 so oslabilte na posojilih dosegle 3,4 mrd EUR, kar je predstavljalo 13,6% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabilte na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 9,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 94 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,5 mrd EUR), predvsem v tuje (59%) in državne (29%). Stanje naložb se je povečalo za 80 mio EUR, pri čemer so se povečale naložbe v tuje, zmanjšale pa v državne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,6 mrd EUR, največ v tujino (48%), investicijske sklade (28%) in zavarovalne družbe (11%). Terjatve iz **vlog** so znašale 682 mio EUR in so se zmanjšale za 99 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 9,3 mrd EUR in so se povečale za 138 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,5 mrd EUR), ki so se povečali za 243 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, delež življenjskih zavarovanj 38%, delež rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 23%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so

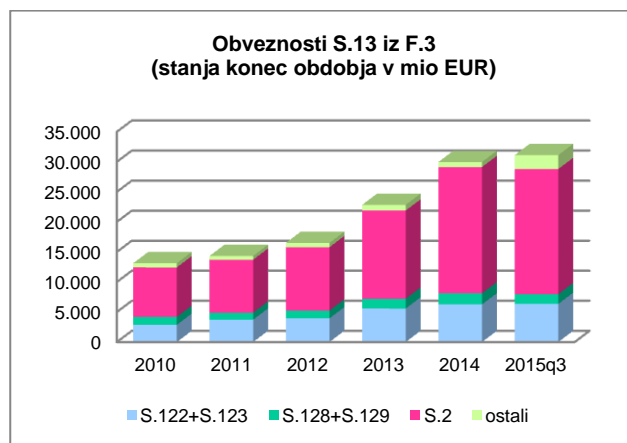
znašale 1,6 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (36%), tujina (19%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (18%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 38,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 2,3 mrd EUR. Država je imela 15,2 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (54%) in banke (19%). Stanje naložb se ni spremenilo, saj se je vpliv dokapitalizacij in neto nakupov (za 186 mio EUR) izničil zaradi negativnih vrednostnih sprememb. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 13 mrd EUR, od tega 40% znotraj lastnega sektorja, 33% do tujine, 14% do bank in 12% do centralne banke. Terjatve so se povečale do tujine (za 2,9 mrd EUR) in znotraj lastnega sektorja (za 1 mrd EUR), zmanjšale pa do centralne banke (za 1,3 mrd EUR). Država je imela 6,6 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 64% do nefinančnih družb, 18% do tujine, 8% do drugih finančnih posrednikov in 7% do bank. Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 485 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. **Druge terjatve** so znašale 3,5 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 87%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (58%) in znotraj lastnega sektorja (21%).

Obveznosti države so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 46,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 2,9 mrd EUR. Država je imela 31,1 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (67%), bank (20%), centralne banke (5%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (5%). Obveznosti so se predvsem preko transakcij povečale za 1,1 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,4 mrd EUR, od tega 58% do tujine in 37% do bank, ter so se povečale za 587 mio EUR (predvsem do tujine kot posledica varščin, ki izhajajo iz zavarovanja izpostavljenosti valutnemu tveganju zaradi izdaje obveznic na ameriškem trgu). Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je konec tretjega četrtrletja 2015 znašal 35,2 mrd EUR oz. 92% BDP (konec leta 2014 33,4 mrd EUR oz. 90% BDP).

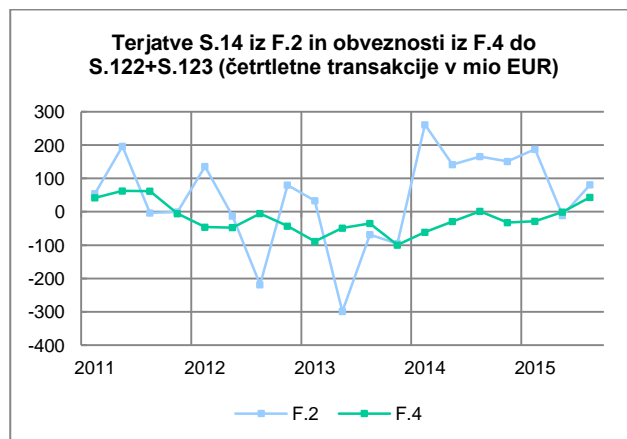

Država je imela konec tretjega četrtrletja 2015 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 7,7 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvih treh četrtrletjih 2015 znašal 735 mio EUR oz. 2,6% BDP (v enakem obdobju lani 1,2 mrd EUR oz. 4,3% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 38,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 945 mio EUR. **Vloge** so znašale 16,2 mrd EUR, 95% v domačih bankah in 5% v tujini, in so se povečale za 170 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 3,2 mrd EUR in so se povečale za 673 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 9,8 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (78%) in investicijske sklade (12%). Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,6 mrd EUR in so se povečale za 170 mio EUR. Življenjska zavarovanja so predstavljala 44%, pokojninske pravice 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 12%.

Obveznosti gospodinjstev so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 12,1 mrd EUR in se glede na konec leta 2014 niso spremenile. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 57 mio EUR.

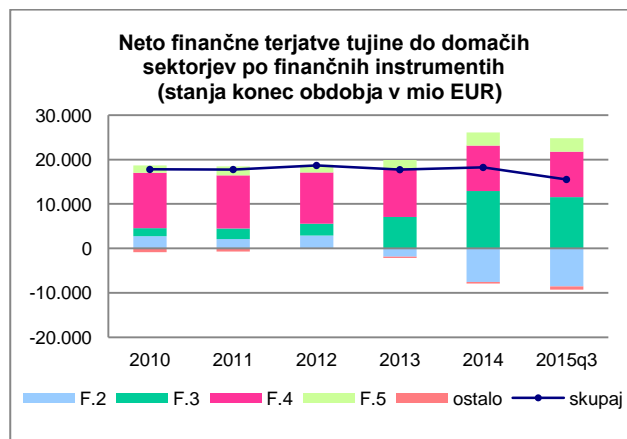

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec tretjega četrtrletja 2015 znašal 26,8 mrd EUR in se je glede na konec leta 2014 povečal za 964 mio EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtrletja 2015 znašala 55,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 1,5 mrd EUR. Tujina je imela 22 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje** (od tega 95% v državne), ki so se zmanjšale za 509 mio EUR. **Posojila** so znašala 15,4 mrd EUR, od tega 45% nefinančnim družbam, 22% bankam in 17% državi. Terjatve so se zmanjšale za 453 mio EUR, pri čemer so se zmanjšale do bank in nefinančnih družb, povečale pa do države. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 10,1 mrd EUR, od tega 80% v nefinančne družbe in 13% v banke. Naložbe so se povečale preko transakcij za 759 mio EUR in zmanjšale preko vrednostnih sprememb za 658 mio EUR.

Obveznosti tujine so konec tretjega četrtrletja 2015 znašale 40 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 1,2 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 11 mrd EUR. Najbolj so se zmanjšale obveznosti do centralne banke (za 2,6 mrd EUR), povečale pa do države (za 2,9 mrd EUR). Tujina je imela 10,4 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 39% do centralne banke, 31% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 24% do bank. Obveznosti so se povečale za 860 mio EUR, od tega največ do centralne banke (za 364 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 7,1 mrd EUR, od tega 37% do nefinančnih družb, 21% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtrletja 2015 dosegla 15,5 mrd EUR, pri čemer so se zmanjšala do države (za 2,1 mrd EUR), nefinančnih družb (za 1 mrd EUR) in bank (za 646 mio EUR), povečala pa do centralne banke (za 1,7 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi razen MMF</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 Evroobmočje</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni</p> <p>F.32 Dolgoročni</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

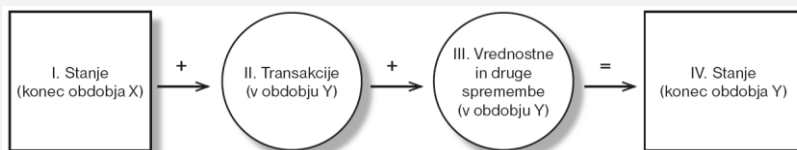
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>